

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 5.

Kontor: Nørregade 33, St.

8. Marts 1902.

Udgaar hveranden Lørdag.

18. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 9 Øre i Postpenge i København.) Enkelte Numre 10 Øre.
(+ 11 Øre i — i Provinserne.)

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf,

Amagertorv 4, 3.

Ærede Læsere af K. & S.!

Frugt, Grøntsager, Vildt, slagtet Fjerkræ, udmærket Fiskefars 60 Øre pr. Pd., henkogte Sager, alt i bedste Kvalitet, anbefales Dem fra

Sophie Jensen, Skovbogade 5.

Telefon 7015.

Varerne sendes overalt.

Den Suhrske Husmoderskole.

Tel. 5051. Skindergade 31. Tr. 1—3.

Fra Februar aabnedes et nyt 4 Maaneders Kursus for unge Damer Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 2—6.

**LÆS
I
OVERLANDET**
FOR PRISINDET KRISTENDOM.
Medarbejdere: Uffe Birkedal, Kristofer Jansen, Anton M. Jensen, Sigurd Trier m. fl.
Bestilles hos Postvæsenet. Pris: 1 Kr. Kvart. Ekspedition: Gothersgade 129, København K.

Toni Christensen. Hjemmelavet Konfekt.

Gl. Kongevej Nr. 90, Stuen,
forhen Lykkesholms Alle.

Telefon 32146.

Varerne bringes overalt.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt, tilkendt eneste

Panoptikon V, 1ste Sal o. 6.
Telefon 26543.

Marie Støffensens Skole for Snitmønstertegning, Tilskæring og Kjølesyning, Zinns-gade 2, 2. Sal.

Redaktøren træffes i sit Hjem, Amalievej 9, sikkrest 5—7.

Redaktionssekretæren paa Bladets Kontor hver Mandag 12—1.

Clémence Royer.

Et Ungdomsbillede.

I Frankrig er død en Kvinde, hvis Navn er lidet kendt herhjemme, men som er verdensberømt ved sine videnskabelige Skrifter, og som vel nok var den betydeligste Kvinde, Frankrig ejede. Hun blev født 1830. I 1862 oversatte hun Darwin paa Fransk og vakte derved en Storm af Uvilje imod sig. Senere opholdt hun sig i Lausanne, hvor hun ved sine filosofiske Foredrag gjorde umaadelig Lykke. Alle Byens Damer strømmede til for at høre hende, indtil hun vakte deres Forargelse ved sin Fortolkning af Bibelen, og de som ved en hemmelig Overenskomst alle blev borte. Kort efter deltog hun i en Præmiekonkurrence med en Opgave om Skattespørgsmaalet og maatte dele Prisen med Proudhon, den berømte økonomiske Forfatter.

Hendes Studier blev mere og mere omfattende. Baade i Filosofi, Historie, de gamle Sprog, Økonomi og Naturvidenskab har hun skabt sig et Førsterangs Navn. Hun har i Kemien gjort saa betydelige Opdagelser, at der offentlig paa hendes Vegne er gjort Indsigelse imod Uddelingen af den kemiske Nobelpræmie, da hun formentlig havde gjort sig mest fortjent til den. Hun har nedlagt et betydeligt Arbejde i Studiet af Anthropologi (Læren om Mennesket) og Arkæologi (Læren om den forhistoriske Tid). Hendes videnskabelige Værker fylder over en Snes tykke Bind. Men hun var ikke rig, og mange af sine Værker naaede hun ikke at faa udgivet. Der vil derfor efter hendes Død blive dannet et Udvalg bestaaende af adskillige af Frankrigs mest indflydelsesrige Mænd og en Del af den nye Tids Kvinder. Deres Opgave vil, efter Clémence Royers Testamente, blive at udgive hendes efterladte Skrifter til Fordel for Dannelsen af et Selskab til Udbredelse af Læren om den meka-

niske Luftteori, hvorom hendes sidste Arbejder handlede.

Hendes Beundrere, — og det var mange, — ønskede at se hende indtræde i Akademiet — blandt de 40 uddødelige. Man talte ogsaa om at oprette et Akademi for Kvinder for da at give hende den første Plads; men hun selv kunde ikke indse, hvad Nytte Mændenes Akademi gjorde, og fandt ikke, der var Grund til at efterligne dem heri.

I Aaret 1900 fik hun Æreslegionens Kors.

Det var først i de senere Aar, efter at „La Fronde“ var stiftet, at hun blev bekendt for det store Publikum. Fra den første Dag skrev hun Ledere, der behandlede alle mulige Emner, Politik, Kvindesag, Samfundsspørgsmaal, Videnskab; og da nu Kvindesagen paa hendes gamle Dage havde taget Fart i Frankrig, ophørte endelig hendes Sorg over at være født som Kvinde. Under hele hendes videnskabelige Løbebane havde dette virket hæmmende paa hvert af hendes Skridt.

Hun fik en stor Begravelse. Alle Frankrigs første Mænd i Politik og Videnskab fulgte hende. Adskillige Videnskabsmænd, Formænd for Selskaber, af hvilke hun var Medlem, holdt Taler ved hendes Grav, og mange Kvinder, hvoriblandt Marguerite Durand paa „La Fronde“s Vegne, takkede hende, for hendes mangesidige Virksomhed.

R. H.

„Vi som Kvinder“.

Der lyder et Raab i Luften omkring os, højroset og kækt, om hvordan „vi som Kvinder“ skal løfte den hele Slægt.

Med hvide og brusende Kjoler, med børstet og krøllet Haar — Hatten af! „vi som Kvinder“ nu tappert i Leding gaar!

Hør, kære Søstre, et Øjeblik! maaske I da tier en Stund: Kvinder som Kvinder er Mennesker overfor Mennesker kun.

Alt, hvad vi gør, „vi som Kvinder“, vi gjorde vort hele Liv; vor Gærning som Kvinder er bare som Moder og som Viv.

Men Tidens Tanker at højne, retlede den vildfarne Mand, det er ene Menneskets Sag, lad os gøre det, hvis vi kan.

Stop lidt, varmhjærtede Søstre! saa sagte! thi mærk det vel: hvordan kan vi mon løfte en Ting højere end vi er selv?

„Rense det offentlige Liv!“
„hæve Pressens Niveau!“
„ud paa de vilde Veje med Trøst og Hjælp vil vi gaa!“

Man skulde tro, naar vi taler herom, og om Mandfolk, det Rak, at „vi som Kvinder“ var Engle, vore Brødre Helvedes Pak.

Vi, fødte af samme Moder! komne fra samme Hjem! sammen i Skole og Kirke! ét Folk og ét Blod med dem!

Nu vel da! fremad i Følge, — men vid: er det nok saa stort, aldrig ved kvindelig Uskyld bli'r Verdensarbejdet gjort.

Verden trænger til Styrke og Visdom og Mod hver Dag; naar „vi som Kvinder“ gi'r Manden det, fremmer vi Verdens Sag!

Charlotte Perkins Stetson.

(Oversat af U. Birkedal.)

Bøger.

Karl Larsen: En Kvindes Skriftemaal.

Med forstaaende Medfølelse og overlegen Ironi har Prof. Larsen skildret en Kvindetype af den Art, man sjelden træffer i Bøger. At den har Livets Fuldgylidighed, fremgaar bedst af den Omstændighed, at Forf. har følt sig foranlediget til offentligt at fralægge sig Beskyldningen for at have arbejdet efter levende Model. Mangen Kvinde vil under Læsningen af denne Bog finde store Dele af sit indre Jeg opredte og forklarede. Og med saa overlegen en Kunst er den skrevet, at sikkert kun faa af dem, den dybest rammer, vil mærke Svien af den Ironiens Svøbe, som Forf. med nænsom Haand løfter over dem; thi, som Goethe siger paa Titelladet: Es hört doch Jeder nur was er versteht.

Thora Halck er en retliniet, faastrengt Natur, sammentømret saa at sige af Pligtiver og Offervillighed, en af de Kvinder, der, taget rettelig i Brug af Livet og stedt i enkle Forhold, kan udvikle sig til noget saare ypperligt. Det er det Stof, hvoraf de Almuekvinder er dannede, som vækker vor dybeste Beundring, og overfor hvilke vi forekommer os selv at staa saa ganske til Skamme. Men i de Samfundslag, hvor Livet udfolder sig rigere, og der stilles saa forskellige, til hinanden modsigende Krav, ikke mindst paa Følelsens Omraade, hvor det for den Enkelte gælder om at finde den rette Ligevægt mellem Selvhævdelse og Selvhengivelse, der vil den Slags Naturer, som her Th. H., let komme tilkort og forsumpe i Bitterhed og Selvpogivelse.

Kun Skade, at Forf. har troet sig nødsaget til at give dette Skriftemaal en Indledning og Afslutning ved at lade det være rettet til en bestemt Person. Thi sidst af alle vilde Th. H.